

MOTION GÄLLANDE ENSKILDA VÄGAR:

Möjliggörande av fler förvaltningsformer genom mer dialog och mer generösa villkor

Förslag till beslut

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta:

Att Leksands kommun möjliggör fler förvaltningsformer för enskilda vägar än enbart samfällighetsföreningar med gemensamhetsanläggningar genom att föra dialog med berörda samt informera om alternativen och möjligheten att avbryta den anläggningsförrättning som kommunen har ansökt om.

Att ändra kommunfullmäktiges beslut § 59 2022-06-27, punkt 2, till följande: "Uppdra till förvaltningen att ta fram ett förslag på bidragsmodell. Bidragsmottagare ska kunna vara samfällighetsföreningar och andra väghållningsorganisationer som förvaltar enskilda vägar som kommunen tidigare har skött enligt kommunfullmäktiges beslut § 107 1972-12-29."

Att ta bort tredje meningen och ändra andra meningen i *Regler för kommunalt stöd till enskilda vägar* som beslutades i kommunfullmäktige § 12 2020-02-17, punkt 1, till följande: "Med väghållningsorganisation avses exempelvis samfällighetsförening, delägarförvaltning eller frivillig väghållningsorganisation."

Bakgrund

För att kunna bibehålla och höja vägarnas standard beslutade kommunfullmäktige i september 2016 att vägs ägare skulle tillföra mer pengar till de enskilda vägarna. Efter det beslutet ansökte Leksands kommun om lantmäteriförrättning för att bilda gemensamhetsanläggningar och samfällighetsföreningar i kommunen. Detta eftersom ett stort antal vägföreningar hade somnat in som ett resultat av att kommunen sedan 1970-talet sköter många enskilda vägar. Kommunens ansökan om lantmäteriförrättning skulle vara en snabb väg in i processen, men en negativ konsekvens blev avsaknad av flexibilitet. Samfällighetsföreningar bildas överallt trots att det kan finnas andra önskemål om förvaltningsform.

Kristdemokraterna menar att det finns behov av fler förvaltningsformer och att bildandet av en samfällighetsförening genom en lantmäteriförrättning inte alltid är det bästa. I dialog med vägs ägare kan olika lösningar bli aktuella som är anpassade efter de lokala förutsättningarna. Det ska därför vara upp till vägs ägare om man tackar ja till den anläggningsförrättning kommunen har ansökt om och bildandet av en samfällighetsförening, eller om man tackar nej och organiserar sig på annat vis, till exempel genom en delägarförvaltning eller frivillig väghållningsorganisation. Detta kan exempelvis vara mer lämpligt för vägar med ett fåtal ägare. Ett möjliggörande av fler

förvaltningsformer kan också bidra till att minska förrättningskostnaderna som annars kan bli omfattande både för vägs ägare och kommunen.

Ett hinder för vägs ägare att tacka nej till den förrättning kommunen har ansökt om och organisera sig på annat vis är kommunens villkor för bidrag och fortsatt kommunal skötsel. Enligt kraven för kommunal skötsel eller ekonomiskt stöd till skötsel måste det finnas en samfällighetsförening. Vid synnerliga skäl kan annan organisationsform godtas, men vad synnerliga skäl innebär är ej prövat. Bidragsmodell för det kommunala upprustningsbidraget är ej framtagen, men enligt förvaltningen kommer bidrag att ges till vägar som uppfyller kraven för kommunal skötsel. Med andra ord kräver kommunen att vägs ägare tackar ja och bildar en samfällighetsförening både för att kunna få ta del av den kommunala skötseln och upprustningsbidraget. Även i kommunikationen från kommunen premieras samfällighetsföreningen. På kommunens hemsida står det att en samfällighetsförening är att föredra medan en delägarförvaltning beskrivs som "jobbigt och svårjobbat", och frivillig väghållningsorganisation nämns inte överhuvudtaget.

För att enskilda väghållare ska kunna få bidrag från staten är ett krav att väghållningen ska vara ordnad i någon form av organisation eller genom godkänd överenskommelse. Med ordnad väghållning menas att enskilda väghållare ska vara organiserade till exempel genom samfällighetsförening, delägarförvaltning, frivillig väghållningsorganisation eller ensam väghållare. Medan en samfällighetsförening och en delägarförvaltning normalt bildas i samband med en lantmäteriförrättning bildas en frivillig väghållningsorganisation genom en överenskommelse, som godkänns av Trafikverket. Staten accepterar alltså fler förvaltningsformer än enbart samfällighetsföreningar. Det bör även Leksands kommun göra.

En samfällighetsförening är ofta att föredra, men det viktiga är att det skapas ordnade formella förvaltningar som kan bli kommunens avtalspart. Om möjliggörandet av fler förvaltningsformer kan bidra till detta är mycket vunnet.

Förslag

För att möjliggöra olika lösningar i olika byar behöver kommunen informera om alternativen och ha mer dialog med vägs ägare. Möjligheten att avbryta den anläggningsförrättning kommunen har ansökt om ska tydliggöras. Kommunen behöver också vara mer generös i de villkor som finns för bidrag och fortsatt skötsel. Även vägs ägare som tackar nej till den förrättning kommunen har ansökt om men skapar en annan ordnad formell förvaltning ska kunna få fortsatt kommunal skötsel och upprustningsbidrag. Därför behöver tidigare beslut i kommunfullmäktige ändras.

Underskrift

Carin Malm (KD), gruppledare och ledamot i kommunfullmäktige